

GAZETA TRANSILVANIEI

REDACTIA ŞI ADMINISTRATIA
BRAŞOV, Strada Lungă Nr. 5. —
— Telefon 226 —
Abonament anual 200 Lei
Pentru streinătate 500 Lei
Pentru autorităţi, instituţii şi
intreprinderi 500 Lei
Anunţuri, reclame, după tarif

FONDATA LA 1838 DE GHEORGHE BARIŢIU

Apare de trei ori pe săptămână

Pregătirea unei generaţii sănătoase pentru ziua „de mâine, este cel mai înalt şi mai sfânt comandament, pe care trebuie să-l aibă conducătorii unui neam.

O educaţie nouă, o educaţie de dragoste, dar şi o educaţie de disciplină, iată baza pe care va trebui aşezată noua clădire a Statului Român.

REGELE CAROL'II.

Stînţirea Mausoleului dela Mărăşeşti

Mâne, Duminecă, se face la Mărăşeşti stînţirea Bisericii Neamului, care se înalţă deasupra osămintelor miilor de ostaşi români căzuţi în luptă crâncenă pentru libertatea poporului românesc.

Vor lua parte căpeteniile ţării şi ale armatei, văduvele şi orfanii celor căzuţi, luptătorii rămaşi în viaţă, tineretul şi poporul din acest ţinut, recunoscător pentru jertfele de sânge aduse.

Se vor înălta rugi fierbinţi pentru Rege, ţară şi neam, se va sfînţi de slujitorii altarului măreţ Mausoleu şi se va oficia un parastas solemn pentru odihna de veci al Eroilor Neamului căzuţi în marele război de întregire.

Pe locul luptelor de acum douăzeci şi mai bine de ani, se ridică Mausoleul dela Mărăşeşti, un admirabil monument al gloriei neamului românesc. Literale săpate în piatră şi criptele chezaşe, vor perpetua în veacuri eroismul poporului nostru, care a dat la Mărăşeşti toată măsura virtuţilor lui, înfruntând armatele marelui împăraţi din Apus.

Acolo au ridicat ostaşii români zid din piepturile lor, hotărând în ciuda teribilei realităţi, cu străşnicia şi disperarea celui ce nu mai are de aşteptat decât o minune din partea divinităţii :

— Pe-aicea nu se trece !

Divizii de fer, nenumărată oştire a adus duşmanul în faţa tranşeele noastre. Frontul nostru prezinta mari spărturi, în locurile de unde Ruşii fugiseră, cuprinşi de frigurile bolşevismului. Abia se putură aduce în grabă, câteva trupe, ca să înlocuiască pe fugari. Frontul nu mai avea continuitate. Germanii ştiau aceasta şi au dat atacul aci, unde frontul era mai slab.

Nu mai voia un popor încercat în grele războaie, în tot cursul istoriei sale, numai voiaţa Românului de a rămâne un popor liber, a putut să facă minunea, cu voia lui Dumnezeu.

Valuri peste valuri de oaste germană s'au izbit de zidul piepturilor româneşti. Sute de baterii de artilerie bombardară tranşeele noastre ; fumul întunecase soarele, de parcă era noapte. Iadul se mutase pe pământ. Mitralierele secerau din plin rândurile noastre de trăgători, nimic n'a cruţat duşmanul ; nici bombe de cel mai mare calibru, nici mi şi mi de vieţi. A dat atacuri fără întrerupere, dar toate valurile duşmane s'au spart de vitejia românească :

— Pe-aicea nu se trece !

Şi falnicele armii ale lui Mackensen n'au putut să treacă... Douăzeci de mi de ostaşi români au căzut la Mărăşeşti !... Ei odihnesc în cinste, în criptele Mausoleului sfânt, ridicat pentru gloria Domnului şi a eroilor noştri. În veci amintirea lor !

O întrevvedere istorică

Pe neaşteptate s'a petrecut Joi în acţiunea internaţională pentru salvagardarea păcii europene un mare eveniment, care a produs noui nădejdi într'o soluţionare pacinică a problemei sudeţilor germani din republica cehoslovacă.

Primul ministru al Angliei s'a hotărât să ceară o întrevvedere Führerului-cancelar Hitler, care a şi avut loc Joi după amiază la Obersalzberg, reşedinţa de vară a cancelarului german. De sine înţeles că hotărârea premierului englez de-a se întâlni cu d-l Hitler s'a luat cu asentimentul miniştrilor britanici ca şi cu concursul şi aprobarea guvernului Franţei.

Cât de mare importanţă are înfăptuirea acestei întrevvederi surprinzătoare, care formează obiectul de discuţie în întreaga presă europeană şi cât de mult s'a impus această urgentă întrevvedere, se poate deduce şi din faptul, că primul ministru Chamberlain, un septuagenar, care n-a mai călătorit cu avionul, s'a hotărât să facă drumul până la München în Germania pe calea aerului.

Despre cele discutate la in-

trevederea de 2½ ore cu d-l Hitler se fac diferite comentarii, unele mai optimiste altele mai pesimiste. O notă oficială germană publicată Miercuri seara după întrevvedere dela Obersalzberg are următorul cuprins :

„Führerul-cancelar a avut azi la Obersalzberg o întrevvedere cu preşedintele de consiliu al Angliei, în cursul căreia printr'un spirit de sinceritate, a avut loc un schimb de vederi foarte întins cu privire la situaţia actuală.

„Preşedintele de consiliu se va înalţa mâine în Anglia pentru a conferi cu cabinetul englez. Peste câteva zile, noul conversaţiuni vor avea loc”.

Dealtăparte d-l Chamberlain, înainte de-a pleca cu avionul din München spre Londra, a făcut următoarea scurtă declaraţie, care a fost difuzată prin radio :

„Am fost foarte satisfăcut de căldura şi de caracterul amical al primirii ce mi s'a făcut nu numai de către guvern, ci şi de popor, care mi-a eşit în cale pentru a-mi ura bun sosit.

„Acum, după lunga întrevvedere pe care am avut-o ieri după amiază cu cancelarul german, mă duc în Anglia şi sper să am peste scurt timp o altă convorbire cu el, după ce mă voi fi consultat la Londra cu colegii mei”.

Despre ce va urma la viitoarea întrevvedere Chamberlain-Hitler, care după ultimele ştiri va avea loc Marţi viitoare, părerile sunt împărţite. În tot cazul până atunci vor urma consfătuiri între Londra, Paris, şi Praga dealtăparte între d-nii Hitler şi Mussolini. Cercuri, cari se cred bine informate, cred că după întrevvedere din săptămâna viitoare se va convoca o conferinţă a celor patru mari puteri occidentale: Anglia, Franţa, Germania şi Italia, care va căuta să pună la punct ansamblul chestiunilor cari ameninţă pacea europeană, alţii cred că se va căuta numai soluţionarea pe cale pacinică a problemei cehoslovace.

În tot cazul s'a câştigat însă timp şi s'a amânat precipitarea evenimentelor sângeroase din ţinutul sudeţilor, unde în cursul ultimelor zile au avut loc ciocniri sângeroase între sudeţi şi armata cehoslovacă, cari erau să provoace în noaptea de Miercuri spre Joi intrarea Germaniei în acţiune, dacă nu venea d-l Chamberlain în Germania.

Presă din Ardeal

După dizolvarea partidelor, presa din Ardeal a fost curăţită de toate ziarele şi periodicele care semănau ură şi învrăjbită între fraţi. N'au mai rămas decât acelea care dela început s'au afirmat ca interpete obiective ale opiniei publice şi ideii naţionale.

Din nefericire însă, numărul lor e mult prea mic faţă de nevoile ţinuturilor de peste munţi şi faţă de numărul ziarelor minoritare. În tot Ardealul nu apar decât 3 sau 4 cotidiene şi acestea într'o ţinută, a cărei modestie desvăluie toate greutăţile materiale pe care apariţia lor le întâmpină.

E desigur greu, ca o presă lipsită de mijloace sigure de susţinere, să fie în acelaşi timp şi bună, adică să răspundă tuturor îndatoririlor ei faţă de opinia publică.

Deaceea problema presei din Ardeal e încă una din problemele deschise. Soluţia ei trebuie neapărat găsită, pentru că Ardealul are absolută nevoie de ziare serioase şi puternice. Paginile pe care ziarele bucureştenne le consacră problemelor sale, nu sunt îndestulătoare. Presa, de care are nevoie Ardealul, treb. e să apară asolo, în oraşele lui principale şi să fie alimentată mai mult cu probleme care interesează viaţa locală.

Problemele de ordin general şi faptele diverse găsesc destul loc şi în presa din Bucureşti.

Afară de aceasta, pentru Ardeal, presa trebuie să fie preocupată şi de alte probleme. În bibliotecile şi arhivele din Cluj, din Sibiu, din Blaj şi din alte centre cu trecut cultural şi is-

Drama păcii

Nu ştim ce nume s'ar cuveni să acordăm actualelor stări — nu numai politice ci şi ale spiritelor, cari au pus cu îndărătnicie stăpânire pe cuprinsul Europei. O nevroză specifică vremurilor tulburi, o agitaţie care arată clar pierderea controlului, dar mai ales o îngrămadire de judecăţi şi fapte cari demonstrează cu prea multă siguranţă pierderea raţionamentelor „la rece”.

Ar fi greşit şi oarecum simplist dacă s'ar crede că numai problema sudetă este cauza pentru care atâtea respiraţii sunt suspendate, atâtea pulsuri şi-au pierdut regularitatea. Ea este şi rămâne un mijloc, de altfel foarte potrivit şi cu grije ales, în dosul căruia s'au îngrămadit atâtea uri nerăsunate, atâtea furii îndelung străbune şi comprimate în sulete, şi-acărur izbucnire trebuia să vină. Dealtfel, acest spirit revansard a fost religia orientărilor ideologice ale masselor germane naţional-socialiste. Această vehemenţă a răsunării, această încruntare păgână de sulete, alimentată zi de zi cu năluci şi cu lipsă de pâine, a făcut ca Europa să trăiască dela o vreme încoace în această stare de nesiguranţă, imediată, sporită zilnic de conflicte parcă anume iscodite şi premeditate. De-atunci se trăieşte în această pace care uzează nervii, infurie rezistenţele, neurastenizează.

Anschluss-ul a pus pacea — care de multă vreme nu mai este decât un spectru — în faţa baionetelor războiului. Atunci le-a ocolit. Se părea chiar, că i se va da răgaz, pentru a-şi mai pune în rândulul sufletul devastat de atâtea încruntări ale evenimentelor. Această o-

dihnă însă nu a aflat-o. Dimpotrivă. De-atunci zi de zi îşi poartă blestemul unei existenţe prin această Europă a desperării, din care s'ar părea că popoarele s'au hotărât să o alunge.

Chestiunea germanilor-sudeţi — acest prilej de scormonirea urii, această ocazie de sânge şi asasinare, va însemna examenul ei de viaţă şi moarte. Nu am trăit vremurile lui 1914. S'ar spune că şi atunci îndărjirea oamenilor şi-a vremurilor fugărea această fantomă a păcii, care izbutise se vede să plăc-tisească şi să infurie o parte din sulete, cari apoi vor fi aflat suprema linişte.

Acum se ia iarăşi dela capăt drama. Şi nimeni nu se miră că prigonitorii ei sunt aceiaşi. De-aceea credem noi — măcar acum a doua oară — pacea aceea, care moare odată cu începerea războiului şi se naşte cu moartea lui, va fi răzbutată de acei cari cred în ea şi au preţuit-o pururea.

Şi pentru aceasta, s'au încercat toate „drumurile iluminate de aureola ei, s'au căutat toate potecile înfrăţirii, s'au dat toate dovezile înţelegerii. În faţa refuzului de-a înţelege toate acestea, în faţa îndărjirii şi încăpătării, dar mai ales în faţa inconştienţei şi brutalităţii, se vor ridica ca şi altădată, grosul popoarelor de linişte şi cuminenţe. Şi uciderea o vor suferi mai adânc acei cari au pornit la ea. Şi pacea va fi totuşi răzbutată.

Destinul ei, poate, poate, nu va cunoaşte totuşi această apocaliptică involburare de flăcări şi sânge.

Const. P. Taus.

Standardul de viaţă al Moşilor

La şedinţa preşedinţi'or departămintelor „Astrei” ținută la Abrud, d-l Dr. Râmneanţu a rostit o foarte documentată conferinţă despre „Capitalul uman din Munţii Apuseni”. Vorbind despre standardul de viaţă al Moşilor d-sa a făcut următoarele constatări :

Populaţia munţilor apuseni se împarte în trei categorii : una cu venit mai bun, alta cu o stare mijlocie şi alta cu o stare materială rea. În prima categorie sunt cei cari au venituri între 7—41 mii lei pe an. Aceştia sunt 8 la sută din totalul populaţiei ; în a doua categorie sunt cei cari câştigă între 4—21 mii lei pe an, aceştia sunt 62 la sută ; iar în a treia categorie sunt cei cari au un venit de 2400—7000 lei pe an. Aceştia formează restul de 30 la sută din populaţie.

Situaţia economică a moşilor este, după cât se vede, foarte dificilă. Din 600 comune, numai 300 sunt cari au subzistenţa asigurată pe întregul an ; trei sute au subzistenţa asigurată nu-

toric al Ardealului, se găsesc atâtea vestigii ale trecutului, care aşteaptă să fie date la iveală ! Mai ales, epoca de re-deşteptare naţională a Românilor din Ardeal a lăsat atâtea urme în aceste arhive că, descoperirea lor ar arunca lumini noi şi surprinzătoare asupra uneia din cele mai eroice perioade trăite de neamul nostru.

Presă din Ardeal trebuie susţinută, pentru că prin forţa ei să domine presa cealaltă, a minorităţilor. Şi forţa aceasta nu şi-o capătă decât împărţindu-şi în mod egal preocupările între problemele actuale de interes local şi publicarea urmelor istorice, înmormântate în bibliotecii şi arhive.

„Neamul Românesc”

Centrele de bacalaureat teoretic, sesiunea Septembrie, s'au fixat în cele 10 ţinuturi. La comisiunea de examinare Braşov dau examen elevii următoarelor licee : Braşov, lic. Şaguna ; Braşov, Dr. Meşotă ; Braşov, Honterus ; Braşov, rom. cat. ; Braşov, lic. fete ; Câmpina, băeţi ; Câmpina, fete şi înscrişi prin inspectorat.

Exercițiu demonstrativ de apărare pasivă în orașul și județul Brașov

În vederea exercițiului demonstrativ de apărare pasivă în contra unui atac aerian care va avea loc în ziua de 22 Sept. ac., Primăria Municipiului Brașov-Biroul M. O. N. T. publică următoarea

ORDONANȚA

Având în vedere ordinul Comandamentului Ap. A. A. a Teritoriului, Nr. 4521/1938, prin care se ordonă ca în ziua de 22 Septembrie 1938, la ora 12 și ora 23, să se execute un exercițiu de ansamblu A. P.",

Ord o n ă m :

Pentru exercițiul de zi:

1. La ora 11,50 se va da alarma de către Centrala de alarmă Brașov, în municipiul și județul Brașov. — sirenele Municipiului și ale fabricelor, clopoțele bisericilor, goarnele cărmilor, fluierile gardienilor, vor reproduce semnalele de alarmă, prin sunete lungi și repetate timp de 3 minute.

2. Formațiunile de poliție intră în acțiune.

3. Orice activitate încetează, atât în instituțiile publice și particulare, cât și pe străzi. Personalul tuturor instituțiilor, stabilimentelor, cum și întreaga populație, va păstra liniște, rânduială și seriozitate deplină.

Cei ce se vor găsi în locuințe, școli, localități publice de orice fel, nu vor sta în dreptul ferestrelor; obloanele se vor trage imediat, acolo unde sunt.

Personalul și populația intră în adăposturile marcate, sau se va adăposti după ziduri groase, în ganguri, etc. cu pași grabiți, fără a fugi. Nimeni nu va rămâne pe străzi, trotuare sau în ușile și porțile locuințelor sau localurilor.

Cei ce se vor găsi la darea semnalelor de alarmă pe străzi, circulând în vehicule, etc., se vor opri, vor coborî din ele și se vor adăposti. Vehiculele vor sta la marginea trotuarelor. Populația va ocoli străzile supuse bombardamentului; vehiculele vor urma întinerările marcate de serviciul de poliție.

4. La ora 12,10 Centrala de alarmă Brașov, dă semnalele de încetarea alarmei (sunete scurte de sirene și clopote, repetate, 3 minute).

Formațiunile de A. P. intră în funcțiune.

Populația și personalul instituțiilor și stabilimentelor, își rela activitatea.

Pentru populație și servicii, exercițiul se consideră terminat la ora 12,15; pentru formațiunile de pompieri și serviciul de poliție la ora 12,30, când se vor întoarce la sediile lor.

Pentru exercițiul de noapte.

1. La ora 23, Centrala de alarmă Brașov, dă alarma prin sirene și clopote.

2. Iluminatul exterior se stinge complet, inclusiv reclamele luminoase.

Iluminatul interior al locuințelor și stabilimentelor, se camuflează astfel, ca nici o lumină să nu se vadă de aviația de bombardament inamică.

Circulația și orice activitate încetează.

Populația ce s'ar găsi pe străzi la această oră, se îndreaptă spre adăposturile marcate, se ascunde după ziduri groase, în ganguri, etc.

3. La ora 23,05, Centrala de alarmă Brașov, va da încetarea alarmei (sunete scurte și repetate de sirene și clopote 3 minute).

Se reaprinde iluminatul exterior și se rela activitatea.

Intreaga populație este rugată a executa ordonanțele și consemnele afișate, cunoscându-se că toți trebuie să caute să se exercite din vreme pentru a se apăra și singuri, pe deoparte pentru a salva familiile și avuții lor, iar pe de altă parte pentru a colabora cu noi la păstrarea integrală a patrimoniului național câștigat cu atâtea sacrificii.

Primarul Municip. Brașov:

Colonel Victor Nanu.

Secretar general:

Dr. Virgil Voicu.

Școlare

Distribuirea premiilor de onoare ale Fondurilor culturale „Prof. Ecaterina Gârneață” Cluj și „Nicolae Gârneață” P. Neamț pe an. 1938

Ni se scrie:

În acest an s'au distribuit din Fondul cultural „Prof. Ecaterina căpitan Gârneață” administrator de Asociația creștină a Femeilor din Cluj, de sub președenția d-nei Dr. Elena Bratu și din donațiile făcute de către căpitanul Gârneață Pascal din geniu Cluj, premiile de onoare și de caracter la următoarele licee și școli din țară:

Liceul de fete „Oltea Doamna” din Iași, eleva Tomescu cl. IV b. și Tibuleac Ortansa cl. IV b. două diplome de onoare.

Liceul de fete „Regina Maria” Cluj, eleva Demetrescu Cătălina cl. II A cu media 9,96 cu premiu și diplomă de onoare și eleva Mănescu Viorica cl. VII A. Cea mai bună camaradă cu premiu și diplomă de onoare și caracter.

Liceul Comrad, Tighina-Basarabia, elevelor Avramso Lidia cl. IV și Cantor Noni cl. V.

Școala normală de învățătoare Cluj, elevelor Mihalca Ileana cl. III și Isac Elena cl. VI cu două premii și diplome de onoare și de caracter.

Liceul de fete romano-catolic „Marianum” Cluj, elevelor Veress Eva cl. IV A, Lazok Irina cl. IV B și Molnar Piroška cl. VIII cu premii și diplome de onoare și caracter.

Liceul industrial de fete „Maria Baiulescu” Brașov, elevelor Serbănescu Smeranda cl. VI și Manu Margareta cl. VI cu premii și diplome.

Liceul de fete „Principesa Ileana” Cluj, două premii cu 2 diplome de onoare.

Gimnaziul de fete Hunedoara, eleva Gabriela Candrea cl. IV cu un premiu și o diplomă de onoare.

Liceul de fete „Carmen Sylva” Timișoara, eleva Hanes Eleonora, cu un premiu și o diplomă de onoare și caracter.

Liceul de băieți „Petru Rareș” Piatra-Neamț, elevii Vasiliu Eugen cl. I media 9,84, Popovici C. cl. I media 9,35 și Roic Mircea cl. I. media 9,46 cu 3 premii și 3 diplome.

Școala normală de fete Piatra Neamț, un premiu.

Liceul industrial de fete Piatra Neamț, un premiu.

S'au distribuit deasemeni din fondul „Nicolae și Maria Gârneață” Piatra Neamț, premiul la următoarele școli:

Liceul „Petru Rareș” Piatra Neamț, elevii Constantinescu E. cl. VI media 8,76 și Ghișescu Vasile cl. VII media 8,86 două premii cu două diplome de onoare și caracter.

Școala primară de băieți Nr. 3 Piatra Neamț, elevii Scripcariu Vasile cl. II și Bonciu Mircea cl. IV, două premii și două diplome.

Școala primară „Regele Carol II” Domeniul Coroanei Bicaz-Neamț, elevii Corljescu Gabriel media 9,73 cl. IV, Iliescu Iulia media 9,93 cl. IV și Pricop Ioan media 9,90 cl. VII trei premii și trei diplome de onoare.

Premiile constau din cărți ale Fundațiilor Regale.

Distribuirea premiilor s'a făcut în cadrul serbărilor școlare, celor mai buni elevi și eleve la studiu, la educațiunea morală și cari au dat probă de caracter în cursul anului școlar.

Organizarea

serviciilor ținutului Bucegi

D-l Al. Gane, rezident regal al ținutului Bucegi, a semnat decizia, prin care au fost încadrați ca șefi ai serviciilor ținutului, următorii funcționari administrativi:

D-l Nicola Mănescu, fost subprefect al jud. Dâmbovița, șef al serviciului administrativ, d-l Marin Hușanu, fost subprefect cl. I Vlașca, șef al serviciului economic, d-l Th. Constantinescu subdirector, fost șef al serviciului financiar al jud. Prahova, șef al serviciului financiar, d-l Adrian Stolan din ministerul de interne, a fost delegat șef de serviciu și însărcinat cu conducerea administrației locale.

Nouii șefi de servicii au fost prezentați de d-l Paul Goma, secretar general, d-lui rezident regal Al. Gane.

Alexandru Grünwald

și-a mutat

atelierul de șlefuit oglinzi și sticlă

care există de 20 ani dela Ora-dea la BRAȘOV, unde se execută cele mai bune lucrări de specialitate: ca gravuri pe sticle colorate și străvezii, refaceri de oglinzi vechi, însestrare cu geamlă a caselor, toate acestea din sticlă absolut curată.

Serviciu prompt și repede.

Rog atât clientela veche cât și pe clienții noi să mă onoreze cu sprijinul lor.

Strada Castelului 142

521 (fostul garaj Schiel). 1—4

Pantaloni

Pantofi

Cămăși

pentru gimnastică ieftini și buni la

GUST

Str. Voevodul Mihai, 24

512 2—0

Cei mai buni meștri

tâmplari din Brașov vă GARANTEAZA CA MOBILELE expuse la expoziția permanentă A MAEȘTRILOR TAMPLARI

DIN BRAȘOV, str. HIRSCHER Nr. 9, etaj I Tel. 9-86, SUNT EXCLUSIV LUCRATE DE MÂNA.

Execuția ireproșabilă, solide și elegante.

Vindem în expoziția noastră proprie fără comerț intermediar. 473 5—5

De vânzare eftin, apartament modern, 4 camere, dependințe, regiune elvețiană, răsărit. Carmen Sylva 95. 2—4

PHILIPS RADIO

deschide noul sezon cu SENZAȚIONALELE MODELE

1939

VIZITAȚI REVÂNZĂTORII NOȘTRI

Reprezentanța pentru județele Brașov, Treiscaune și Ciuc

ELIMA S. A. de electricitate

Brașov, Str. Voevodul Mihai 24

622 Telefon 613

1—E

CINEMA „ASTRA”

Azi și în zilele următoare

DESCHIDEREA STAGIUNEI

ZARAH LEANDER

RIVALA GRETEI GARBO în

LA HABANERA

Cu: KARL MARTELL, FERDINAND MARIAN, Julia Serda

Regia: Detlef Sierck.

Muzica: Lothar Brühne.

Călătoriile pe C. F. R. Direcțiunea generală c.f.r. a aprobat prelungirea reducerilor acordate pentru călătoria la stațiunile balneo-climatice până la 20 Septembrie inclusiv.

Călătorii vor beneficia de aceste reduceri în condițiunile tarifare, dacă se înapoiază din stațiunile balneo-climatice cel mai târziu în ziua de 20 Septembrie ora 24.

Diracțiunea generală a căilor ferate a pus în vânzare o serie de bilete circulare.

Până în prezent s'au pus în vânzare bilete circulare pe o serie de 17 parcursur.

Călătorul cu bilet circular, care dorește să scurteze drumul, părăsind circuitul și folosind o rută mai scurtă, este obligat să-și vizeze biletul la stațiunea unde părăsește circuitul. Ruta mai scurtă trebuie să aibă ca plecare și destinație două stațiuni de pe circuit. Pe această rută mai scurtă, călătorul nu are dreptul să facă nici o întrerupere.

Călătorul care la comandarea biletului sau în timpul călătoriei se decide a renunța la parcursul cu vaporul între Buziaș și Orșova și dorește a folosi trenul prin Timișoara, este obligat să se prezinte la stația c. f. r. Buziaș sau Orșova spre a-și viza biletul circular.

Nu cetați gazete vrăjmașe intereselor neamului.

Pentru Școlari

10% reducere

asortiment bogat de Ciorapi, Chiloși, Tricotaje și mănuși la firma

BLATT

BRAȘOV

Str. Regele Carol Nr. 30

511 3—3

DE VÂNZARE

Casă compusă din: antreu, două camere, bucătărie cu cămară. Sobe teracotă, lumină electrică. Grădină cu pomi fructiferi. Locul casei, curtea și grădina. 720 m. p. Str. General Praporgescu (Gespreng) la Dl. Tiberiu Bărbulescu. 509 3—E

De vânzare teren bun de construit, circa 913 stânjeni pătrați, situat în strada Elie Rădulescu, vecin cu Dr. Alecu Petrescu a se adresa la gazeta. 418 12—0

DE INCHIRIAT vilă, 4 camere și dependințe, grădină mare. Str. Horea 45. Relații Deloreanu, Prefectura jud. Brașov. 516 2—0

Accelerarea înarmării țării

Controlul industriei în legătură cu apărarea națională

Evenimentele internaționale, cari la un moment dat ajunseră la un punct foarte critic, au necesitat din partea conducătorilor țării unele măsuri menite să întărească siguranța în posibilitățile noastre.

În Consiliul de miniștri de Miercuri s'a luat hotărârea accelerării operii de echipare și înarmare a țării, care se făcea până acum prea lent față de termenele prevăzute. În scopul acesta s'a luat măsura instituirii unui control exercitat de ministerul apărării naționale, începând chiar dela 15 Septembrie, asupra tuturor depozitelor și stabilimentelor industriale, cari produc sau conțin articole necesare apărării naționale, pentru ca sub acest control să se inventarieze capacitatea de lucru, materiile prime și fabricate, în vederea intensificării producției pentru satisfacerea integrală și imediată a nevoilor armatei.

Acest control instituit asupra industriilor în legătură cu apărarea națională nu are decât scopul de a stimula producția și în același timp, în aceste momente când se cere tuturor un spirit de solidaritate națională, să asigure o comercializare cât mai apropiată de prețul de cost, pentru ușurarea Statului și a contribuabilului.

S'a început inventarierea articolelor din aceste industrii, cari nu se pot instraina decât cu aprobarea ministerului.

Măsurile și hotărârile luate de guvernul Majestății Sale, pentru preîntâmpinarea oricăror evenimente de natură externă, cât și celelalte prevederi în legătură cu pregătirea unei bune și prompte apărări a hotarelor noastre, sunt menite să aducă o mare doză de încredere în întreaga opinie publică.

Sistemul încurajărilor

II

Nu contestă nimeni faptul, că dezorganizarea multor servicii din organismul Statului a fost opera sistemului politicianist, care se manifesta pe deoparte, prin încurajarea la maximum a slujbașilor recrutați din drojdia partidelor, iar pe de alta, prin oprimarea elementelor de elită, cari n'au voit să pună în țerelele meschine de partid, deasupra celor naționale și profesionale.

Prin conștiința lor superioară și prin ținuta lor dărză de a înfrunta molima politicianistă, suferind cu eroism potopul persecuțiilor și pedepselor sângeroase, aceștia din urmă rămân rare exemple de civism și constituiesc adevăratul suport al autorității. E datorită conducătorilor să-i utilizeze în acest scop, ridicându-i din masa celor cari se „acomodează” iute oricăror situații, după cum dictează interesele personale.

Am spus, că-i firesc să fie sancționați toți cei ce nu și fac datoria. Dar tot așa de firesc e, să fie tratați în mod excepțional cei cari sunt model de punctualitate, cinste și hărnicie. Dacă excepțiunile rele sunt pedepsite, cele bune să nu fie neglijate. Fiindcă, nu atât pedepsele îndreptează răul, cât recompensele. Ba, deseori, o pedeapsă mare pentru o culpă mică, face de o mie de ori mai rău, decât o iertare.

Dar, nepăsarea față de slujbașul model căruia îi e închisă avansarea și așezarea lui pe același scară cu cel submediocru, duce la constatări pe cari le-am auzit deseori: „apoi, ce folos că's mai bun, dacă și el are, cași mine, același grad, aceeași leafă!”

Ierarhizarea pedepselor disciplinare prevăzute de legi e orânduită în scopul eliminării răului. O întocmire asemănătoare, cu gradarea recompenselor pentru slujbașii publici exemplari, va trebui să devină cândva o realitate.

Iar, până atunci, recompensele prevăzute de diferite legi organice să nu mai rămână literă moartă. Să se dea cu dărnicie, că nu aceasta va fi o risipă! Nu se va resimți nici bugetul țării, nici autoritatea acesteia! Din contră, încurajarea cinstei va duce la promovarea ei, după cum sprijinirea în mod excepțional a elementelor excepțional dotate contribuie efectiv la întărirea autorității și la respectul legii.

Cei cari cred că numai pepesele constituiesc mijloace de îndreptare, azi trebuiesc convinși că adevărul nu-i de parte lor. Mai sănătos și mai eficace mijloc e încurajarea.

Dacă la aplicarea pedepselor se cere multă prudență, la acordarea încurajărilor se... impune multă dărnicie.

Reflexii

Măsuri de protecție contra atacurilor aeriene

Zilele acestea au fost distribuite și afișate prin prăvălii și diferite localuri publice ale orașului nostru, imprimare, cari cuprind măsuri de protecție contra atacurilor aerochimice, date de către Comand. Apărării Antiaeriene a Terii.

Apreciem după tot meritul ei această măsură de prevedere, care în turbureala amenințătoare de azi, caută să pună în vedere cetățenilor grozăvia atacurilor aeriene într-un eventual război și le arată totodată și măsurile de luat pentru a se pune, pe cât e posibil, la adăpost.

Atacurile aerochimice sunt o latură pe cât de necunoscută încă, pe atât de distrugătoare a războaielor din viitor. Tocmai

din cauza aceasta, apreciind în toată tăria ei această armă a viitorului război, credem că ne facem o datorie, arătând că instrucțiunile date au nevoie de unele îndrumări și completări, fără de cari nu pot ajunge scopul, pentru care au fost date publicului.

Se spune, bunăoară, în aceste instrucțiuni, cetățeanului, că „în cazul când se întrevide un conflict armat”... „să-și procure masca și trusa contra gazelor, după tipul, admis de autorități” etc.

Nu vrem să vorbim de lipsa generală a măștilor, de cari prea puțini dispun. Dar a aminti de „trusă de gaze” și de „tipuri admise de autorități”, în sem-

nează a-i vorbi cetățeanului de lucruri, despre a căror existență ideile n'au avut și n'are.

Am fost întrebat — fără a putea răspunde — de către unul care citea instrucțiunile amintite: „unde sunt adăposturile contra atacurilor aeriene în orașul nostru?” Și același ins, continuând cu cititul instrucțiunilor, roșind la un moment dat și holbând ochii plini de groază, arată cu degetul tremurător pe aliniatul: „Să se urce unul din membrii familiei, cu mai mult sânge rece, în pod pentru a stinge bombele incendiare...”

Mi-e imposibil să arăt cu slove fața diformată de groază și bolboroseala de neînțelese cu care cetățeanul a exprimat cuvintele „bomba incendiară...”

Nu vrem nici să facem haz și nici să criticăm instrucțiunile din chestiune. Lucrul e cu mult mai serios. Fără anumite lămuriri și completări, cari să pună pe cetățean în situația de a înțelege pe deplin rostul și felul cum trebuiesc aplicate măsurile de protecție amintite, scopul nu poate fi atins. Modul de procurare și întreținere al celor prevăzute în instrucțiuni e primul lucru ce se impune. Ca și stabilirea locurilor de adăpost și lămurirea atâtor altor lucruri, pentru cunoașterea cărora ar fi bine ca cetățenii să aibă posibilitatea de a și lua informațiunile necesare.

Am scris rândurile de mai sus, nu de dragul criticii, ci mânați de datoria de a sluji cât mai mult scopul pentru care au fost publicate măsurile de protecție contra atacurilor aerochimice,

Pentru

moralizarea deținuților

O operă, care merită toată lauda.

Se simțea și se simte nevoea ca deținuții penitenciarelor în timpul izolării lor de lume, petrecut între zidurile reci ale închisorii, să poată avea prilej de a și da seama de greșelile cari i-au făcut să ajungă acolo. Să se privească în trecutul faptelor lor, să și recunoască greșala, să și-o condamne ei înșiși și în felul acesta în inima lor să răsără mugurii unei noi vieți în viitor.

A-ți recunoaște o greșală și a o regreta, înseamnă un început de îndreptare.

Mănată de acest adevăr, Direcția penitenciarelor din Ministerul Justiției a intervenit pe lângă Ministerul Educației Naționale ca acesta să detașeze la diferite penitenciare din țară învățători, cari să desăvârșească opera de moralizare a deținuților.

Ideia e cât se poate de bună, iar înțelegerea ei a dovedit-o Ministerul Educației Naționale prin hotărârea de a detașa în acest scop învățători dintre cei mai bine reușiți la examen. S'a avut prin urmare în vedere opera grea și deosebit de importantă, pe care o vor avea de îndeplinit acești învățători, cari pe lângă stricta observație și supravegherea continuă a deținuților și felului cum lucrează aceștia, vor executa și o operă de educare a gardienilor.

Se speră că în felul acesta opera de moralizare a deținuților să ajungă la bun rezultat.

În scopul amintit vor funcționa la penitenciarul din Brașov 6 învățători.

Orariul de lucru în întreprinderile bancare. Exprând la 15 Septembrie orariul de vară întreprinderile bancare vor lucra dela această dată până la 15 Mai 1939, cu următorul orar: În fiecare zi dela 8—13, iar Luni, Miercuri și Vineri și după amiază dela orele 15 jumătate la 19.

Grava situație din Cehoslovacia

Praga 17. (Rador).— D-nii Henlein și Granck, precum și cei mai mulți dintre conducătorii partidului sudet au fugit în Germania. Pe de altă parte, procurorul statului a emis mandat de arestare împotriva d-lui Henlein și a deputatului Franck.

Poliția de stat a fost însărcinată să dizolve milițiile înarmate ale partidului germanilor sudetși pretutindeni unde își manifestă încă activitatea.

Berlin 17. (Rador).— Agenția D. N. B. anunță din Asch că conducerea partidului germanilor sudetși a dat instrucțiuni șefilor regionali al partidului să se sustragă prin toate mijloacele și în orice împrejurări dela arestarea lor de către autoritățile cehoslovace.

Praga 17. (Rador).— Autoritățile provinciale din Boemia au ordonat ca toți locuitorii din cele 63 districte sudete să predea armele în termen de 24 ore.

Praga 17.— Eri seară toate stațiunile de radioemisiune din Cehoslovacia au comunicat că guvernul din Praga a dispus dizolvarea partidului germanilor sudetși și a celorlalte organizații revoluționare.

S'a dispus confiscarea tuturor aparatelor de radio, cumpărate în străinătate.

Starea excepțională a fost extinsă și la alte 33 districte ale Moraviei, inclusiv orașul Brno. Actualmente starea de asediu este în vigoare în 67 districte.

Praga 17.— D. Bechyne, vicepreședintele guvernului a dat o declarație avarului „Ludov Noviny”, spunând între altele:

Nu va avea loc nici un plebiscit, Nici un guvern cehoslovac nu va accepta niciodată plebiscitul și dacă se va găsi un astfel de guvern, el va cădea într-o singură oră.

Geneva 17.— Situația internațională e privită aici fiind din nou gravă. Relațiile între Berlin și Praga s'au încordat din nou. Presa germană atacă cu vehemență nemaipomenită Cehoslovacia.

Incadrarea personalului românesc în întreprinderi

București. — Alaltaeri s-a întrunit la Ministerul Economiei Naționale Comisiunea pentru încadrarea personalului românesc în întreprinderi.

După ce s'au examinat comunicările făcute de inspectoratele regionale pentru sancționarea acaterilor constatate, Comisiunea s-a ocupat de examinarea modificărilor propuse la legea pentru protecția muncii naționale.

S-a hotărât deocamdată ca în înțelegere cu Uniunea generală a industriașilor din România, să se facă toate demersurile pe lângă industria, pentru respectarea legii, în ceea ce privește coeficienții de salariați străini și minoritari, după categorii de personal.

INFORMAȚIUNI

Candidații la examenul de bacalaureat comercial, cari au fost respinși în trei sesiuni, pierd dreptul de a se mai prezenta la examen, conform deciziei Ministerului educației naționale.

Inscrierile la Conservatorul de muzică „Astra”-Brașov se fac zilnic între orele 5—7 d. a.

Corpul profesoral este compus astfel: Clasa de pian: V. Mureșianu, E. Dima, G. Weiss, I. Bernfeld, V. Schlandt. Clasa de vioară: R. Ardeleanu, E. Weinberger, E. Hermann. Clasa de violoncello și muzică de cameră: A. Moldrik. Clasa de canto și dicțiune: F. Ciurcu. Clasa de teorie și armonie: D. Niculescu.

Cursurile încep cu ziua de Joi 22 Sept. Relațiuni detaliate privitor la înscrieri și la examenul de admitere se dau la secretariat.

Pensionarea învățătorilor. Ministerul educației naționale a dat următoarea decizie:

Învățătoarele și învățătorii cari implinesc termenul de pensionare (vârsta 57 ani, sau 35 ani de funcțiune) în cursul anului școlar 1938—1939, vor rămâne în serviciu până la finele anului școlar. Catedrele ce au ocupat vor fi publicate însă ca vacante în „Monitorul Oficial”, înainte de transferări, urmând ca cei transferați să funcționeze la ele cu începere dela 1 Septembrie anul viitor, conform legii.

Expoziție de tablouri Hermann Morres. Duminecă la ora 11¹/₂ se deschide în sala albă a Redutei expoziția d-lui Hermann Morres, cunoscutul pictor brașovean. Expoziția ține până la 2 Octombrie. Se expune o colecție de 42 tablouri de ulei: peisaj, nuduri și compoziție.

Expoziția poate fi vizitată zilnic între orele 10—1 și 3—6.

Legea pensiilor va fi modificată. Ministerul finanțelor de acord cu cel al justiției au alcătuit un proiect de lege pentru modificarea legii generale a pensiilor. Proiectul a primit aviz favorabil din partea Consiliului legislativ.

Prin noule modificări se va respecta raportul între pensie, salariu și anii serviți.

Furt. A fost înaintat Chesturii individul Ruja Ioan, care în seara zilei de 16 Septembrie 1938, orele 18.30, a intrat în locuința d-lui Berger Adolf din str. I. C. Brătianu Nr. 57, unde a încercat să fure un pardesiu, însă a fost observat și prins de reclamant. Asupra lui s'a găsit o umbrelă bărbătească, a cărui proveniență nu o poate justifica. Se fac cercetări de Biroul Judiciar.

De vânzare parcele situate pe terenul fostei fabrici Vidor, cu intrare din str. Iuliu Maniu, foarte convenabil, prin Dressmann și Görk, Str. Regele Carol Nr. 52. 494 3-6